ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/23/13

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Jekaterina Aader
Otsuse tegemise aeg ja koht	20.01.2023, Tallinnas
Vaide esitamise aeg	02.01.2023
Teabevaldaja	Viru-Nigula Vallavalitsus vallavalitsus@viru-nigula.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxx.xxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata;

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lõige 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
Andmekaitse Inspektsioonile laekus 02.01.2023 vaide esitaja vaie Viru-Nigula Vallavalitsuse tegevuse peale teabenõudele vastamisel.

10.10.2022 esitas vaide esitaja vallavalitsusele teabenõude.

13.10.2022 andis vallavalitsus teada teabenõudjale teabenõude edastamisest asjakohasele vallavalitsuse ametnikule. Teabenõudele ei ole teabevaldaja vastust saanud.

28.10.2022 esitas vaide esitaja korduva teabenõude. Ka korduvale teabenõudele ei ole teabevaldaja vastust saanud.

02.01.2023 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

06.01.2023 tegi inspektsioon teabevaldajale järelepärimise.

11.01.2023 esitas teabevaldaja inspektsioonile oma vastuse.

20.01.2023 vastas teabevaldaja teabenõudele.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
10.10.2022 esitas vaide esitaja Viru-Nigula Vallavalitsusele teabenõude, milles palus seoses uurimistöö "Sõjapõgenike abivajaduste muutumine 24.02.22-31.08.22" koostamisega väljastada andmed linna saabunud ukrainlasest sõjapõgenike arvu kohta 31.08.22 seisuga, ukrainlasest sõjapõgenike arvu kohta ajavahemikul 24.02.22-31.08.22 ning andmed selle kohta, kui palju nendest põgenikest olid täisealised ja paljudel nendest oli töökoht 31.08.22 seisuga.

13.10.2022 vastas Viru-Nigula Vallavalitsus teabenõude esitajale, et teabenõue tuleb esitada sotsiaalosakonna juhile, ja selgitas tema kontaktide asukohta. Vaide esitaja edastas samal kuupäeval teabenõude Viru-Nigula Vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhatajale.

Kuna vaide esitaja soovitud andmeid Viru-Nigula Vallavalitsuselt ei saanud, esitas ta 28.10.2022 korduva teabenõude, paludes väljastada soovitud andmed ja teatades andmete kasutamise eesmärgist kasutada saadud andmeid uurimistöö raames.

Seisuga 02.01.2023 ei ole vaide esitaja teabenõudele vastust saanud, mille tõttu esitas ta Andmekaitse Inspektsioonile vaide sooviga saada vallavalitsuselt nõutud andmed.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Vastusena Andmekaitse Inspektsiooni 02.03.2022 saadetud järelepärimisele andis Viru-Nigula Vallavalitsus teada järgmist:
1. Teabenõue ei ole Viru-Nigula vallavalitsuse dokumendiregistris registreeritud ning seepärast pole sealt ka leitav.
2. Teabenõue ei ole tähtaegselt täidetud, kuna pärast küsitud arvandmete kogumist jäi vastus sotsiaalosakonna poolt inimliku eksimuse tõttu välja saatmata.
3. Teabenõude täitmise tähtaega ei ole pikendatud.
4. Viru-Nigula vallavalitsus ei ole keeldunud teabenõude täitmisest.

Vastuses järelepärimisele esitas vallavalitsus küsitud teabe:
31.08.2022 seisuga on Viru-Nigula vallas registreeritud 224 ukrainlasest sõjapõgenikku.
Ajavahemikus 24.02.2022-31.08.2022 oli Viru-Nigula vallas 224 ukrainlasest sõjapõgenikku.
Seisuga 31.08.2022 oli täisealisi sõjapõgenikke 203.
Vallavalitsusel puuduvad andmed selle kohta mitmel põgenikul oli töökoht seisuga 31.08.2022.

Teabevaldaja lisas, et eeltoodud teave on kogutud vallavalitsuse sotsiaalosakonna teenistujate poolt töö käigus.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:
1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Avalik teave tähendab ka väljavõtte tegemist olemasolevast teabest olenemata millisel kujul või teabekandjal teave asub (nt infosüsteem).

2. AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajaks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Seega on Viru-Nigula Vallavalitsus teabevaldaja AvTS-i mõttes.

3. Inspektsiooni pädevuses on AvTS § 45 lõike 1 kohaselt teabevaldajate üle riikliku ja haldusjärelevalve teostamine teabenõuete täitmise üle.

4. AvTS § 16 lõike 1 kohaselt registreerib teabevaldaja teabenõude **selle saamise päeval või hiljemalt saamisele järgneval tööpäeva**l. Sama paragrahvi lõige 3 võimaldab jätta teabenõude registreerimata üksnes juhul, kui see on anonüümne, või juhul, kui see on esitatud suuliselt või elektrooniliselt ja täidetakse **viivitamata**.

5. AvTS § 18 lõike 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivituseta, kuid mitte hiljem kui **viie tööpäeva jooksul**. AvTs § 19 võimaldab ka täitmise tähtaega **pikendada**.

6. AvTS § 23 lõigetes 1 ja 2 on loetletud teabenõude täitmisest keeldumise alused. Tulenevalt AvTS § 23 lõikest 3 teeb teabevaldaja teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendusega teabenõudjale teatavaks **viie tööpäeva jooksul**.

7. Teabevaldaja jättis teabenõude dokumendiregistris registreerimata ja täitis teabevaldaja teabenõudele vastamise kohustuse üksnes vaidemenetluse käigus, rikkudes sellega teabenõude registreerimise ja vastamise tähtaegadest kinni pidamise kohustust.

Juhime teabevaldaja tähelepanu, et teabevaldaja oleks pidanud 10.10.2022 teabenõudele vastama hiljemalt 04.11.2022, mitte pärast seda kui Andmekaitse Inspektsioon oli alustanud vaidemenetluse. Lisaks juhime tähelepanu, et kui teabevaldajal ei ole kõike küsitud teavet, siis tuleb ka selles osas vastata, ning teabe esitamisest nõuetekohaselt keelduda (nt osaliselt). **Teeme soovituse edaspidi registreerimis- ja vastamiskohustusest ning tähtaegadest kinni pidada.** Täpsustame, et juhul kui teabevaldaja leiab ka hilisemalt registreerimata kirju, siis tuleb need siiski kasvõi hiljem dokumendiregistris registreerida.

8. Teabenõue loetakse täidetuks kui küsitud teave on teabevaldajale saadetud või teda teabeni juhatatud või kui teabevaldaja on teabenõude täitmisest nõuetekohaselt keeldunud (AvTS §§ 20-23).

Viru-Nigula Vallavalitsus vastas teabenõudele 20.01.2023 vaidemenetluse käigus ja väljastas olemasolevad andmed, mis olid kogutud vallavalitsuse sotsiaalosakonna teenistujate töö käigus. Ukraina sõjapõgenike arvu üle statistika pidamise kohustust kohalikele omavalitsustele seadusest ei tulene, küll aga kui teabevaldajal on Ukraina sõjapõgenike arvu, vanusegruppide ja muu sellesarnase kohta saanud või loonud avalikku teavet, siis on see avalik teave, mida saab igaüks teabenõude korras välja küsida.

9. Vaidemenetluse käigus on teabevaldaja teabenõudele vastanud. Arvestades seda, et praeguseks on seaduslik olukord taastatud ja vaide esitajale on vaide esitamise ajal olemasolev küsitud teave väljastatud, ei ole alust teabevaldajale ettekirjutuse tegemiseks.

Jekaterina Aader

(allkirjastatud digitaalselt)

jurist
peadirektori volitusel